

Kreativno središče bo zaživelo prihodnjo jesen

Center Rog Arhitekturna dediščina je povsem zaščiten – Prostore bo dobila tudi enota Mestne knjižnice Ljubljana

Na ustanovni seji mestnega sveta v novi sestavi je župan Zoran Janković napovedal, da se bo spomladi končala prenova Roga. Seveda bo po gradbeni fazi potrebna še oprema, ki je bo veliko. Renata Zamida, direktorica mestnega javnega zavoda, pravi, da odprtje Centra Rog, ki bo deloval v novi stavbi, načrtujejo po pridobitvi uporabnega dovoljenja in dobavi opreme, vsekakor pa najkasneje jeseni prihodnje leto.

ALEŠ STERGAR

Da bo lahko širša javnost čim bolj spoznala samo stavbo in programe, ki jih bodo ponujali, bodo zasnovali daljše otvoritveno obdobje, nekakšne tedne odprtih vrat, napoveduje Zamida. Gradbena prenova bo končana predvidoma aprila, do 19. januarja pa je še odprto občinsko javno naročilo za dobavo opreme. Po različnih komentarjih o arhitektonskih rešitvah, redki so negativni, češ da se stari Rog ne ohranja, da je preveč stekla in podobno, Zamida pojasnjuje, da je stavba »pomembna arhitekturna oziroma kulturna dediščina in jo v celoti prenavljajo po smernicah zavoda za varstvo kulturne dediščine, nekdanja tovarna bo torej ohranjena v istih gabaritih. Predstavnica ZVKDS pri projektu Tattjana Adamič je vpeta v vse faze prenove.«

Javni arhitekturno-urbanistični natečaj je občina sicer izvedla že

leta 2006 in eden od razlogov za izbiro arhitekturnega biroja Bax je bil po pojasnilu Renate Zamida prav ta, da so »v svoji rešitvi predvideli popolno ohranitev stare stavbe, ki pa se ji, kot je bilo tudi v preteklosti zamišljeno, dodajajo na severni strani, proti Trubarjevi ulici oziroma bodočemu parku, komunikacijski prizidki«. Tam je na stavbo prislonjen steklen prizidek, kot vertikalni zaprt javni trg. S svojo transparentnostjo omogoča pogled na staro fasado, hkrati pa omogoča spontano druženje v vseh letnih časih in po vseh nadstropjih. V prizidku bodo namreč tako imenovani »drop-in« koticiki, opremljeni z mizicami, fotelji, vtičnicami, in bodo brezplačno na voljo vsem.

Užitni park

S Petkovškovega nabrežja, ki ga že urejajo, je videz stavbe nespremenjen, pojasnjuje Zamida, realizirani so le preboji v pritličju, to so vhodi v bodoče lokale in izložbe. Ta stran se bo zlivala s prenovljeno podobo nabrežja, ki bo po novem območje za pešce, v celoti bo ohranjen tudi lipov drevored. S te strani bo glavni vhod v Center Rog, pri čemer bo skozi pasažo mogoče izstopiti na severni strani, v nov park, ki se bo razprostiral na nekdanjem tovarniškem dvorišču, velikem kar osem tisoč kvadratnih metrov. S prenovo se pretvarja v zeleno površino, zasajeno po konceptu užitnega parka, tam bodo sadno drevje, grmovnice, plezalke, in po načelih sonaravnosti in trajnosti.

Park izbrisanih – tako poimenovanje je potrdil mestni svet na predlog Iniciative izbrisanih aktivistov in organizacije Amnesty International Slovenija – bo prosto dostopen tudi s Trubarjeve ulice, saj bodo sedanji zid odstranili. V parku bo lesena ploščad za priložnostne dogodke, prav tako so sem umestili zabojnik RogLab, tako imenovani fablab, ki je deset let

deloval na Petkovškovem nabrežju kot pilotni projekt za Center Rog, v parku pa bo v funkciji letnega kavarniškega paviljona. Predvideni so še otroška igrala, nekaj visokih gred, na obodu bo del sten namenjen za poslikave, s čimer bodo nadomestili legalne grafitarske površine na zunanji strani zidu ob Trubarjevi, kot del kovinarske delavnice bo tam tudi peščeni bazenček za ulivanje kovin.

Renata Zamida napoveduje, da bodo v kratkem objavili javni natečaj za spomenik izbrisanim, ki bo v parku postavljen kot objekt urbane opreme. Iz parka na Petkovškovo nabrežje bo mogoč prehod tudi ob obeh stranicah Centra Rog, pod parkom ob stavbi pa je še manjša garaža z osemdesetimi parkirnimi mesti. Polovica jih bo namenjena abonentom in okoliškimi prebivalcem, polovica pa uporabnikom Centra Rog. Dovoz v garažo bo s Petkovškovega nabrežja in Rozmanove ulice.

Osemnajst zaposlenih

Center Rog deluje kot javni zavod dobro leto dni, ~~od~~ maja z direktorico s polnimi pooblastili. Predvidenih je skupno 18 zaposlitev, trenutno je zapolnjenih pet delovnih mest, ekipa pa se bo opazno povečala v mesecih pred odprtjem. Pri tem bodo precejšen delež zaposlenih predstavljali sodelavci s tehnološkimi znanji, ki bodo kot vodje delavnic do potankosti poznali vsak stroj v svoji delavnici. Tako imenovani »makerspace« ali izdelovalniški prostor bo po besedah direktorice centra srce hiše, sedem delavnic se bo raztezalo na skupno 1200 kvadratnih metrih. Vodje delavnic bodo ne le tehnična, ampak tudi mentorska podpora ljubiteljskim in profesionalnim uporabnikom Centra Rog. Iskali bodo strokovnjake s pedagoško žilico, in sicer s področij obdelave lesa in kovin, tekstilnih tehnologij, keramike, steklarstva, digitalnih izdelovalnih tehnologij in elektronike, kulinarike ter inovativnih trajnostnih materialov.

Tudi knjižnica bo

V centru bo med drugim delovala enota Mestne knjižnice Ljubljana z imenom Rog, ki je integralni programski del hiše. To bo splošna javna knjižnica z manjšo specializirano zbirko s programskih področij Centra Rog, kot so oblikovanje, izdelovalništvo, rokodelstvo, arhitektura, trajnost in krožna proizvodnja. Na vrhu stavbe pa so predvideni rezidenčni prostori.

Gre za pet studiev, ki bodo omogočali izmenjave s sorodnimi prostori v tujini in bodo našim kreativcem ponujali primerljive razmere za delo, pravi Renata Zamida. Posameznikom bodo dostopni na podlagi poziva. Določenemu številu izbranih kreativcev bodo omogočili brezplačno bivanje od treh mesecev do pol leta ter jim poleg tega plačali honorar in materialne stroške za razvoj izdelka. Direktorica si želi, da bi tudi naši kreativci imeli v partnerskih ustanovah v tujini enake razmere za bivanje in delo. Drugim bodo omogočali samo brezplačno bivanje na podlagi predlaganega projekta, bodo pa rezidenčne prostore za svoje goste lahko uporabljale tudi partnerske organizacije Centra Rog.

- Srce hiše bo sedem delavnic na skupno 1200 kvadratnih metrih.
- V kratkem bo objavljen natečaj za spomenik izbrisanim.
- Brezplačno bivanje v petih studiih za kreativce.

Fasada ob Petkovškovem nabrežju bo nespremenjena. FOTOGRAFIJI VORANC VOGEL

Po napovedih župana Zorana Jankoviča bodo dela v novem Centru Rog končana spomladi.

Nova infrastruktura v zaščiteneh prostorih nekdanje tovarne koles